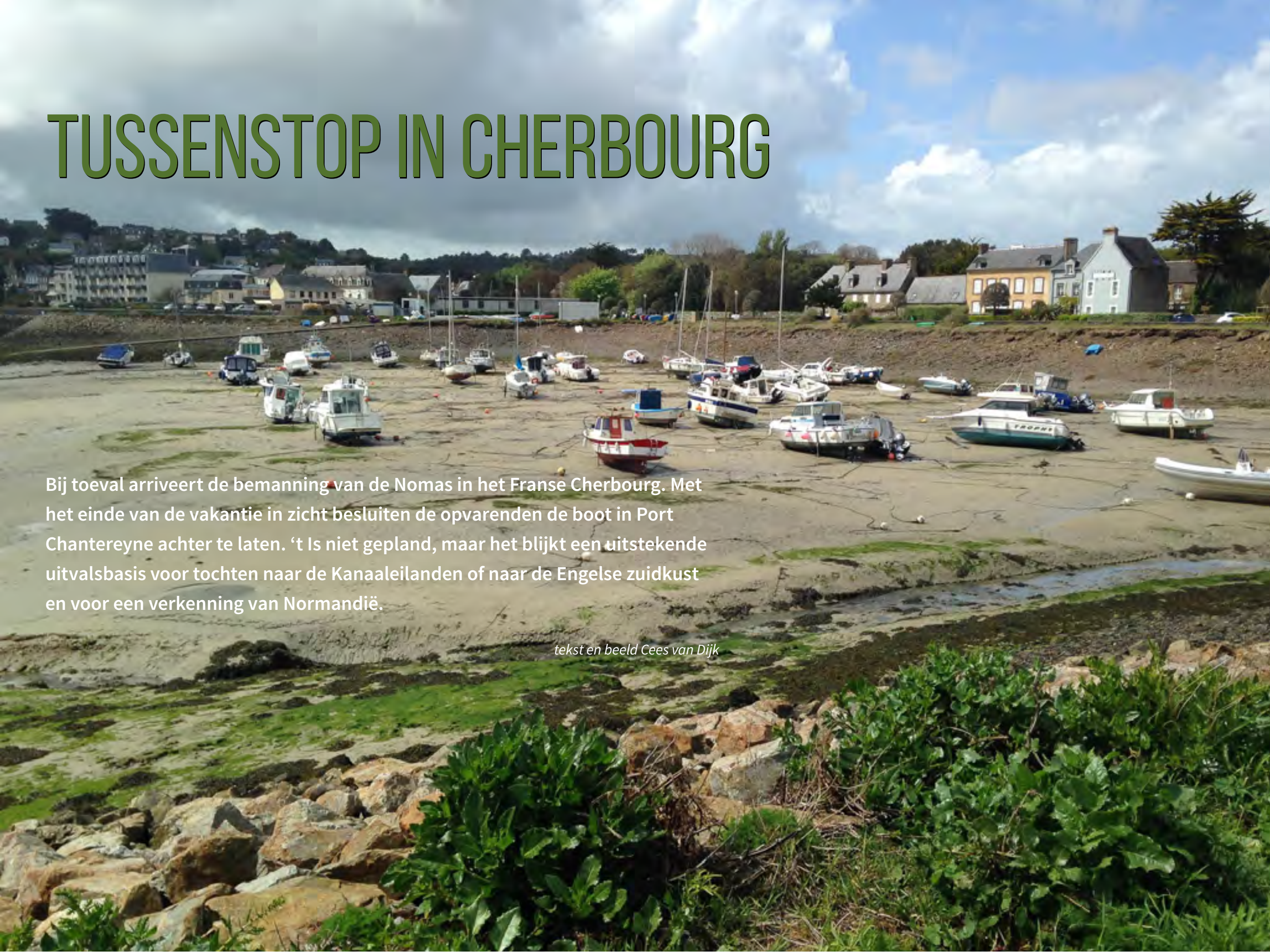

TUSSENSTOP IN CHERBOURG

Bij toeval arriveert de bemanning van de Nomas in het Franse Cherbourg. Met het einde van de vakantie in zicht besluiten de opvarenden de boot in Port Chantereyne achter te laten. 't Is niet gepland, maar het blijkt een uitstekende uitvalsbasis voor tochten naar de Kanaaleilanden of naar de Engelse zuidkust en voor een verkenning van Normandië.

tekst en beeld Cees van Dijk

IN AMSTERDAM KREGEN WE DE EERSTE HARDE WIND TE VERDUREN EN MOESTEN WE EEN ETMAAL WACHTEN TOTDAT DE RUST WEERKEERDE.

DUINKEREN HIELD ONS BIJNA EEN WEEK IN EEN IJZEREN GREEP. EERST WAS ER DE HARDNEKKIGE MIST, DAARNA DE UITDIEPENDE DEPRESSIE EN DE HARDE WIND.

Aanvankelijk zag ons plan er heel anders uit. We wilden alleen enkele reizen boeken, zodat we niet bij het begin van een zeiltocht al met de terugreis bezig zouden zijn.

Dus, varen totdat we naar huis moeten en bij een volgende vakantie weer verder gaan waar we waren gebleven. Aangezien we eerder de Normandische kust maar tot Calais hebben verkend, besluiten we 'coasthoppend' in zuidelijke richting verder te gaan.

UITDIEPENDE DEPRESSIES

Al vroeg in het seizoen hadden we dat voornemen, maar toen gooiden uitdieupe depressies met harde zuidwestenwinden voortdurend roet in het eten. Deze keer, het zomerseizoen is net gestart, beginnen we goed. Een mooi lopend windje tot aan Zeebrugge, even bijtanken en vervolgens door naar Duinkerken.

Dat is niet bepaald een plek waar we een warm gevoel van krijgen, maar als Dover Coastguard adviseert niet uit te varen vanwege de dichte tot zeer dichte mist, slaan we deze goede raad niet in de wind. Op dat moment beseffen we nog niet dat we hier dagenlang 'gevangen' zullen zitten.

Eerst mist, daarna storm. Dagenlang zitten we gevangen in Duinkerken. Als de lucht na twee dagen eindelijk opklaart, volgt de ene stormwaarschuwing de andere op. Depressies trekken in slagorde door het Kanaal en er rest ons weinig anders dan gelaten wachten op betere tijden.

Die dienen zich pas na meer dan een week aan. Maar dan bedenken we ons ook geen moment meer. Met een redelijke bries gaan we via Boulogne sur

WE HADDEN HET NIET VERWACHT, MAAR DIEPPE IS EEN LEUKE PLEK VOOR EEN PASSANT.

Mer, Dieppe en Fécamp naar Le Havre. Ons ritme wordt geregeerd door het tij, maar dat is ons gunstig gezind en we hoeven niet bij nacht en ontij te vertrekken of in het donker een onbekende haven aan te lopen.

VERKEERDE BESLISSING

Boulogne en Dieppe zijn prima havens en met Fécamp is ook niets mis. Tenminste als het niet te hard waait. Wij komen aan in de avondschemering en krijgen het even benauwd als er nog maar een krappe twee meter water in de toegang naar de haven staat. Bij afgaand tij is dat niet plezierig.

Af en toe voelen we dat de kiel de modder raakt, maar het gaat goed en we bereiken zonder problemen de havenkom. Dan nemen we een verkeerde beslissing. We maken namelijk vast aan een vrije plek aan de kopsteiger.

In de loop van de nacht trekt de wind behoorlijk aan en komt er een fikse deining de haven binnen. Alle steigers en de er aan afgemeerde boten gaan als een gek te keer. De sluis door naar de binnenhaven is geen optie meer, want het duurt nog een aantal uren voordat het water hoog genoeg staat. Gelukkig is er in Fécamp een plek om je zinnen te verzetten. Hier wordt

FÉCAMP IS EEN PLEK OM

JE ZINNEN TE VERZETTEN

IN FÉCAMP BELEVEN WE EEN ONRUSTIGE NACHT.

INGANG VAN DE SLUIS BIJ HONFLEUR.

AAN RESATURANTS IN HONFLEUR GEEN GEBREK. AAN RUIMTE OOK NIET.

namelijk de befaamde Benedictine gemaakt en een rondleiding door de destilleerderij inclusief een proeverij doet het ongemak van een uiterst beweeglijke haven al snel vergeten. Hoewel, de nacht brengen we doorwaakt door vanwege de hernieuwde onrust veroorzaakt door wind en water. Zelfs het fameuze kruidendestillaat kan geen oplossing bieden.

Mocht u hier dus willen overnachten, sla dan de adviezen van de pilot niet in de wind en ga achter de sluis liggen. Bent u nog dichterbij de stad ook.

EERSTE KLAS IN HONFLEUR

Natuurlijk willen we op onze tocht naar het zuiden het levendige Honfleur niet missen. Hoewel het vakantie seizoen zijn hoogtepunt beleeft, valt het

met de drukte in de haven erg mee. Net als met het scheepvaartverkeer in de monding van de Seine.

Bij het lezen van alle vaaraanwijzingen kregen we het een beetje benauwd, maar als je in staat bent veilig het IJ te passeren, de vaargeul bij Hoek van Holland over te steken en de Belgische kustwateren te doorkruisen dan is de tocht van Le Havre naar de sluis bij Honfleur een eitje. Bovendien zijn we als zeilers van de lage landen gewend aan sluisen.

Zeker, de stroom is hier stevig en zeeschepen zijn eerder bij je dan je denkt, maar ingewikkeld is het niet. In ieder geval is er geen enkele reden om Honfleur te mijden.

HONFLEUR IS EEN WARE INSPIRATIEBRON VOOR KUNSTENAARS. IN DE OUDE STAD ZIJN TAL VAN GALERIËN.

ACHTER DE SLUIS IN ST. VAAST LIG JE UISTEKEND
BESCHUT EN OP LOOPAFSTAND VAN HET DORPJE.

Hier lig je eerste klas in het centrum van de stad. Restaurants in overvloed, net als winkels en galleries. Voor liefhebbers van kunst en cultuur is er voldoende te zien. Ook wandelaars komen volledig aan hun trekken.

Dit is een plek waar de verleiding groot is om er lang te blijven hangen, zo merken we. Elke dag vinden we wel een excuus om niet te hoeven vertrekken. En we zijn niet de enigen, want onze Engelse burens hebben ook geen haast. Na vijf dagen valt er niet meer aan te ontkomen, de wind is gunstig, het tij hebben we mee, dus zetten we koers naar St. Vaast la Hogue.

OESTERS VAN ST. VAAST

Of het toeval is of dat we onze berekeningen zo nauwgezet hebben gemaakt zullen we maar in het midden laten, maar als we de haven naderen gaat de sluisdeur net open en kunnen we direct naar binnen. Een paar uur laten is het water buiten de haven geheel verdwenen en nemen tractoren het domein van de schepen over.

Tussen het vaste land het Ile Tatihou (www.tatihou.com) zijn tientallen oestervissers aan het werk en toeristen worden met een soort amfibiebus naar het eiland gebracht. De 21 meter hoge Vaubantoren domineert het eiland dat op de Unesco Werelderfgoedlijst staat. Komt u op tijd aan, ga dan zeker even naar de kruidenierswinkel van Gosselin (www.maison-gosselin.fr) en vertrek niet zonder de oesters van St. Vaast te hebben geproefd.

EINDELOZE OESTERBEDDEN

Natuurlijk komt het water altijd weer terug, maar we zijn toch een beetje opgelucht als de volgende ochtend de sluisdeuren weer open gaan er meer

EINDELOZE OESTERBEDDEN ONDER DE ZEESPIEGEL. IN DE VERTE ZIEN WE NOG NET HET EILAND TOFINOU.

IN DE VERTE ZIEN WE DE 75 METER HOGE VUURTOREN VAN GATTEVILLE.

dan voldoende water staat op de plek waar gisteravond nog eindeloze oesterbedden waren te zien.

Er staat nauwelijks wind, maar het tij staat stevig door en al snel krijgen we de bijna 75 meter hoge vuurtoren van Gatteville in zicht. Het zusje van deze op een na hoogste vuurtoren van Frankrijk staat aan de andere kant van Cotentin, het Normandische schiereiland, bij Cap de la Hague.

BRANDING IN DE MIST

Ineens slaat ons de schrik om het hart. Branding! Dat kan toch niet op deze plek? We zitten een paar mijl uit de kust, het is hier diep genoeg en veel wind staat er niet. Na een paar honderd meter lijkt het wel of we in een wasmachine zitten. De boot wordt alle kanten op gesmeten en het water kolkt als een idioot. Pas later realiseren we ons dat we bijna door de race zijn gevaren. Bij rustig weer al een bijzondere ervaring. Bij stevige wind een gebied dat beter kan worden gemeden, aldus de pilot.

Net als we weer rustig voortscharrelen belanden we plotseling in de potdichte mist. Het zicht is nog geen vijftig meter, zien we op de radar. Met de wind is het nu compleet gedaan en op de motor blijven we een westelijke koers aanhouden. Op de radar zien we echo's van snelvarende boten. Pas uw snelheid aan bij slecht zicht is hier duidelijk niet aan de orde.

KUNSTMATIGE HAVEN

Mijlen lang gaat het zo door. De grijze massa weet van geen wijken en we schrikken bij tijd en wijle van de boten die met een behoorlijke snelheid uit de mist te voorschijn komen en er even snel weer in verdwijnen. Op de

PORT CHANTEREYNE IN CHERBOURG, VOOR
PASSANTEN ZIJN ER 250 LIGPLAATSEN.

radar zien we inmiddels de toegang van de enorme kunstmatige haven van Cherbourg (1500 ha), ooit aangelegd in opdracht van Napoleon.

Er blijft weinig anders over dan volledig vertrouwen op de elektronica en zonder dat we iets kunnen zien varen we de ‘rade’ van Cherbourg binnen. Een klein kwartiertje later verschijnt Port Chantereyne, is de mist plotsklaps verdwenen en schijnt de zon volop. Mission completed, zeggen we opgelucht tegen elkaar als we vastmaken.

PLANNEN BIJSTELLEN

Onze vakantie loopt ten einde en doorvaren naar een nieuwe bestemming zit er even niet meer in. Nu we onze reisplannen drastisch moeten bijstellen, besluiten we de boot in Cherbourg te laten overwinteren om van hieruit later in het seizoen nog een paar dagtochten te ondernemen. Als

we echter bij de capitainerie vragen wanneer hij uit het water kan, wordt er wat verbaasd gereageerd. “Mankeert er iets aan?”, krijgen we te horen. Hier wordt namelijk zomer en winter gezeild en boten gaan alleen de kant op voor onderhoud en reparatie.

Vervolgens gaan wij op de warmste dag van het jaar zwaar bepakt naar het station, op weg naar huis. Drie uur later lopen we in onze zeiljassen met bagage te sjouwen in een bloedheet Parijs. Gelukkig kunnen we gebruik maken van de metro, maar we vormen met onze outfit en uitrusting zelfs in de Franse hoofdstad een bezienswaardigheid. Zes weken later gaan we weer terug voor een nieuwe poging om verder naar het zuiden te komen.

VOORZIENINGEN IN PORT CHANTEREYNE

Op het haventerrein bevinden zich diverse watersportgerelateerde winkels en bedrijven. Alle voorkomende werkzaamheden kunnen hier worden uitgevoerd. En, zo hebben we zelf ervaren, dat gebeurt zeker niet met de Franse slag. Er zijn verschillende restaurants, er is een hotel, een zwembad en een bowlingbaan.

Voor passanten zijn 250 ligplaatsen gereserveerd. Elektriciteit, drinkwater, douches en WiFi zijn gratis. Wasmachines zijn er (nog) niet, maar in de stad is een wasserette. Er is 24 uur per dag bewaking en u kunt fietsen of een auto huren. Vorig jaar meerden ruim vijfhonderd Nederlandse boten af in Cherbourg. Zie ook www.portchantereyne.fr.

CHERBOURG ALS VERTREKPUNT

Vanuit Nederland is Cherbourg binnen twee etmalen te bereiken. Aantrekkelijker is de bijna vierhonderd mijl met tussenstops in de Belgische en

DIGOSVILLE HEEFT EEN KLEIN DROOGVALLEND HAVENTJE, MAAR ZAL VOOR DE MEEST JACHTEN ONBEREIKBAAR ZIJN (LINKS).

VOOR OMINVILLE LA ROGUE GELDT (RECHTS) HETZELFDE.

Franse havens te doen, want het zou jammer zijn om sfeervolle plaatsen als Honfleur of St. Vaast links te laten liggen. Port Chantereyne is een ideale uitvalsbasis voor tochten naar de Kanaaleilanden.

Alderney ligt op circa twintig mijl van Cherbourg en Guernsey is ook binnen een tij te bereiken. Hetzelfde geldt voor een aantal havens aan de Engelse zuidkust. Plaatsen als Brixham, Exmoor en Dartmouth liggen vaak net buiten het bereik van een zomervakantie, maar zijn vanuit Cherbourg prima haalbaar.

Naast alle faciliteiten die je in een middelgrote stad mag verwachten, beschikt Cherbourg ook over een uitstekende treinverbinding naar Parijs. Binnen drie uur brengt de intercity u naar de Franse hoofdstad. Met de Thalys is het dan nog drie uur naar Amsterdam. Vertrektijden en reserveringen op

www.voyages.sncf.com. Over de (tol)weg is de afstand tot het midden van Nederland ongeveer 800 kilometer.

VERWAAID EN DAN

't Blijft natuurlijk altijd mogelijk. De hele rit naar Cherbourg gemaakt en dan getroffen worden door slecht weer. Gelukkig zijn er in de stad en in de naaste omgeving meer dan voldoende mogelijkheden om verwaaidagen zo prettig mogelijk door te komen.

Op loopafstand van de haven is het Cité de la Mer gevestigd. Hier kunt een bezoek brengen aan de 128 meter lange nucleaire onderzeeboot Le Redoubtable, wandelen over de zeebodem en de laatste dagen van de Titanic beleven. Ook een bezoek aan het diepste (11 meter) aquarium van Europa met meer dan duizend verschillende tropische vissoorten is een indrukwekk-

LA CITÉ DE LA MER IN CHERBOURG, DE VOORMALIGE PASSAGIERSTERMINAL, IS NU EEN MARITIEM MUSEUM.

kende belevenis. De attracties zijn ondergebracht in de voormalige passagiersterminal, een van de plekken die de Titanic op 10 april 1912 aandeed voordat de reis naar Amerika aanving en waar bijvoorbeeld in 1929 bijna 200.000 emigranten inscheepten voor een toekomst in de Nieuwe Wereld. Zie ook www.citedelamer.com en www.cherbourg-titanic.com. Informatie over Cherbourg staat op www.cherbourgtourisme.com.

D-DAY EN DE LANDINGSSTRANDEN

Op veel plaatsen in Normandië zijn de herinneringen aan de Tweede Wereldoorlog nog springlevend. In 2014 werd op veel plaatsen in Normandië herdacht dat zeventig jaar geleden de geallieerden tijdens D-day begonnen met de bevrijding van Europa. Ook hangt in Ste. Mère Eglise de Britse parachutist, bekend uit de film De Langste Dag, nog steeds aan de kerktoren en zijn er overal grote en kleine musea.

Indrukwekkend zijn de 27 militaire begraafplaatsen met hun duizenden witte kruizen. Op het Amerikaanse oorlogskerkhof in Colleville sur Mer liggen bijna 10.000 militairen begraven. In totaal sneuvelden tijdens de landing van de geallieerden in 1944 en de dagen erna circa 100.000 soldaten. Ook de plaatsen waar de geallieerde soldaten aan land kwamen, zoals Utah en Omaha Beach, zijn een bezoek waard. Of La Pointe du Hoc waar de fameuze Rangers onder commando van kolonel Rudder tegen de rotswallen moesten klimmen om de Duitse verdedigingswerken te ontmantelen. Groot was de ontzetting toen bleek dat in de bunkers houten kanonnen stonden opgesteld. Bij de operatie sneuvelden 138 Rangers. Details over operatie Overlord, D-Day en de bevrijding van Normandië staan op www.normandiememoire.com.

PLAATSEN IN DE OMGEVING

Als u hebt besloten langer in Cherbourg te blijven, breng dan zeker een bezoek aan de vissersplaatsen in de omgeving. Zoals Barfleur waar wij de lekkerste mosselen ooit hebben gegeten. In de mosselschelp nestelt namelijk een kleine krab die zorgt voor de specifieke smaak. Zie www.ville-barfleur.fr.

Ook de moeite waard zijn Port Racine, de kleinste haven van Frankrijk, de Nez de Jobourg met de, volgens de folder, hoogste kliffen van Europa, de vuurtoren Goury in de Raz Blanchard en de duinen van Biville. Wandelaars kunnen hun hart ophalen met een voettocht over het Pad van de Douaniers. De 300 kilometer lange route loopt van de Baai van le Mont Saint Michel (150 kilometer van Cherbourg) tot de Baai van Veys. Zie www.manchetoerisme.com.

ALTERNATIEVEN

Zoekt u een alternatief voor Cherbourg dan kunt u de boot achterlaten in Diélette (70 ligplaatsen voor bezoekers en twee wachtpontons in de buitenhaven), maar ook deze haven is vanwege het tij niet onder alle omstandigheden aan te lopen. Dat geldt ook voor Port en Bessin, hoewel ook dat een mooie beschutte plek achter de sluis is. Helaas is de toegestane diepgang beperkt tot 1,30 meter, maar de haven ligt er wel mooi daar in Barneville-Carteret. Aan de ene kant de Normandische heuvels, aan de andere kant een duinlandschap. De kronkelende geul van zee naar de haven valt geheel droog.

Vervolg van de tocht

In deel twee een verslag van de tocht van Cherbourg naar La Rochelle.

CAMARET SUR MER

In de Baai van Le Mont St. Michel ligt Camaret-sur-Mer. Daar is een flinke jachthaven, met alle denkbare voorzieningen, die bij alle standen van het tij is aan te lopen.

Hoewel, met een getijstroom van enkele knopen is, zoals overal langs de Normandische kust, enig rekenwerk en een goede planning vereist. Bijzonderheden staan op www.camaret-sur-mer.com.

Dit artikel is een bewerkte versie van een eerdere publicatie in Zeilen (augustus 2014).